

„ÓVODAI NEVELÉS A MŰVÉSZETEK ESZKÖZEIVEL”
ÓVODAPEDAGÓGUSOK ORSZÁGOS SZAKMAI EGYESÜLETE
Óvodapedagógusok Országos Tehetségsegítő Tanácsa
5000 Szolnok, Baross út 51.I.1
☎: 06 (20) 9 767 909; 06 (20) 442 0067
E-mail: nagyjenone@upcmail.hu
Honlap: www.ovodak.org.hu

„JÓ ÖTLET” AZ ONME PROGRAM GYAKORLATÁNAK GAZDAGÍTÁSÁHOZ

1.

Melyik fejezethez tartozik a „jó ötlet” az alternatív program szerint?	MOZGÁS, MOZGÁSOS JÁTÉKOK
A „jó ötlet” címe	Zenés gimnasztika új esztétikus eszközökkel, új gimnasztikai elemekkel, új zenei felvételle
A „jó ötlet” tulajdonosa	„Óvodai nevelés a művészetek eszközeivel” Országos Bázis Óvoda és Tehetségpont, Szeged
Megvalósítás helyszíne	Szegedi ÓVI Petresi Utcai Óvodája 6724 Szeged, Petresi u. 1. tel: +36 20/212 2255
A megvalósítás kezdete	2010
A „jó ötlet” célcsoportja	Az óvoda összes csoportja
A „jó ötlet” célja	<p>Célunk, a zene és a mozdulat összehangolásán keresztül a gyermekek ritmusérzékének alakítása, fejlesztése, az esztétikai élmény fokozása. A gyermekek, óvodapedagógus zenére történő együttes mozgásával a gyermekek gátlásosságának oldása, bátorságuk fokozása.</p> <p>További célunk: a gyermekek testtartásának, harmonikus mozgásának kialakítása, a motoros, kondicionális és koordinációs képességének a fejlesztése. A különböző eszközök segítségével a test függőleges zónájának elülső hátulsó részeinek felfedeztetése.</p>
A „jó ötlet” bemutatása	<p>A mozgás, mozgásos játékok tervezésekor, szervezéskor alapelvünk, hogy a gyermekek szabad mozgáskedvét fokozzuk, a játékosságot helyezzük előtérbe, alapvetőnek tartjuk a nagymozgások koordináltságának, esztétikusságának, ritmikusságának kibontakoztatását erősítését. A mozgást, mozgásos játékot kötelező formában valósítunk meg. Hat nagy elemből építjük fel, esztétikus ritmikus járás, futás, futásgyakorlat, zenés gimnasztika, mozgásos elem, melyet a gyermekkel szeretnénk megtanítani, mozgásos játék, mely hangulatot, vidámságot teremt, mozgásos fantázia játék</p> <p>A zenés gimnasztikával komplexitásra törekszünk, a zenei nevelés megerősítését kívánjuk támogatni. A kiválasztott zenéhez szabad és kézi- szergyakorlatokat tervezünk, mely az utánzásra épül, segíti az együttes mozgás sajátos hangulatának kialakulását, és segíti a szép, ritmusos, esztétikus mozgás kialakulását. A zenés gimnasztikai gyakorlatokat különböző</p>

<p>A műhelymunka módszerei:</p>	<p>térformákkal kombináljuk. Eszközei: BOSU (egy felfújható gumi félgömb, melyen állva, ülve, fekve, hasalva, térdelve egyensúlyozva kell végezni a gyakorlatokat); felfüggesztett, karikára erősített szalagok a gyermeklétszámnak megfelelően; kartontégla. Gimnasztikai elemek: BOSU: k.h.: alapállás, labdaérintés váltott lábbal-lábujjérintéssel, sarokérintéssel; kh.:térdelőtámasz, alkar támasz a labdán -nyújtott lábemelések hátra, egyik, majd ellentétes lábbal; kh.:nyújtott illetve hajlított lábbal ülés- különböző kargyakorlatok. kh.: nyújtott lábbal ülés- különböző lábemelések. (váltott lábbal, páros lábbal, terpeszben, zárt lábakkal) kh.: terpeszállás, BOSU mélytartásban – az eszköz magastartásba emelése, leengedése test elé; K.H.: hanyattfekvés az eszközre, karok a test mellett-karemelés magastartásba, majd vissza. Karikára erősített szalagok: ka.: oldalkör kh.: terpeszállás, karok magastartásban, szalag az egyik kézben-szalag átadása másik kézbe; kh.: terpeszállás-törzshajlítás; kh.: alapállás, oldalsó középtartás, szalag a kézben-láblendítés oldalt egyik, majd másik lábbal; ka.: arckör kh.: nyújtott ülés, magastartás, szalag a kézben- törzshajlítás előre, majd vissza kh.-be; kh.: páros kar-és láb emelésével dőlés előre 45 fokos szögben, vissza kh.-be, majd ugyanez ellentétes lábbal Zenei felvételek: Beethoven: D dur hegedűverseny Op. 61 II. Larghetto 3'20 Corelli: Concerto grosso Op. 6. No 10: I. Preludio-Andante largo 1'56</p> <p>Az alternatív program, mozgásos elméleti és gyakorlati oktatásának áttekintése. Új, motiváló eszközök, gimnasztikai gyakorlatok felkutatása. A kiválasztott zenei mű és a mozgások összekapcsolása, majd együttes zenés gimnasztika a gyermekekkel.</p>
<p>A „jó ötlet” eredményei</p>	<p>Kedvet csinál a további mozgásra. A zene által keltett érzelmeket a gyermekek is átélik. Mozgáskultúrájuk fejlődik. Megismerhetik, hogy mozgás előtt az izmokat be kell melegíteni a sérülés elkerülése miatt.</p>
<p>A „jó ötlet” újszerűsége</p>	<p>A zenés gimnasztika az alternatív program sajátos tevékenysége, egyéni óvodapedagógusi ötletekkel gazdagítva.</p>
<p>A program szakmai megvalósítója</p>	<p>Martonosiné Dóczi Ildikó óvodapedagógusok</p>
<p>A program gazdája</p>	<p>Kovácsné Elek Katalin tag-óvodavezető</p>

„JÓ ÖTLET” A GYAKORLAT GAZDAGÍTÁSÁHOZ**2.**

A „jó ötlet” címe	Testi-kinesztetikus tehetségterület népi mozgásos játékok „Szögedi” papucsok
A „jó ötlet” tulajdonosa	„Óvodai nevelés a művészetek eszközeivel” Országos Bázis Óvoda és Tehetségpont, Szeged
Megvalósítás helyszíne	Szegedi ÓVI Petresi Utcai Óvodája 6724 Szeged, Petresi u. 1. tel: +36 20/212 2255
A megvalósítás kezdete	2010
A „jó ötlet” célcsoportja	A tehetségműhelybe járó nagycsoportos korú gyermekek
A „jó ötlet” célja	A tánchoz szükséges ritmikus lépések megismerése, kigyakorlása, a helyi népművészeti alkotás lehetőségeinek felhasználásával. A Szegedi tájegység lábbelijén megjelenő motívumok megismerése, az alkotásokban való gyönyörködéssel szépérzékük alakítása.
A „jó ötlet” bemutatása	<p>1. felhasználási mód: Két méretben elkészített „szögedi” piros papucs és egy fekete csizma kivágott, kidíszített formái. A kicsi a TI -, a nagy a TÁ -, a csizma a SZÜNET ritmust jelképezi. Ismétlődő motívumú ugróiskolát rakunk ki belőle, melyet a gyerekek kijárnak, kiugrálnak dél - alföldi ugrós zenére.</p> <p>2. felhasználási mód: „Add tovább” játék Körbe ülünk a földön és eredeti „szögedi” papucssal kopogok egy ritmusképet olyan módon, mintha lépegetnék.</p> <p>3. felhasználási mód: Színes alapon készítjük el a papucsokat. Mindegyik szín más-más ritmusképet jelent: rózsaszín= ti-ti-ti-ti; sárga= tá-tá; világoszöld= tá-ti-ti; sötét zöld= ti-ti-tá; világos kék= tá-szünet; sötét kék= szünet-tá. Fokozatosan vezetem be a ritmusokat. Mindegyiket begyakoroljuk először kitapsolva váltott kézzel térden, utána kijárva. Ha már készség szinten megoldják a feladatot, akkor</p> <ul style="list-style-type: none">- séta lépés zenére, majd a felmutatott szín alapján a tánc motívum bemutatása, amíg látják a papucsot- a gyerekek becsukott szemmel húznak egy papucsot, azt a húzás sorrendjében lerakjuk a földre és zenére, egymás után letáncoljuk- egyéni ötlet alapján rakja ki a papucsokat a gyermek és letáncolja.

A műhelymunka módszerei:	bemutató, gyakorlás, ellenőrzés, javítás, értékelés, kiemelés, dicséret, játék
A „jó ötlet” eredményei	A gyermekek játékos keretek között sajátíthatják el a ritmus motívumok kitáncolását. Fejlődik a szem-láb koordinációjuk, táncos testtartásuk, memóriájuk, figyelem koncentrációjuk, monotónia tűrésük. A tájegység népviseletéhez tartozó papucs felhasználásával a gyermekek kötődésének erősítése szülővárosukhoz, büszkeségük kialakul.
A „jó ötlet” újszerűsége	Az ötlet teljesen újszerű, az alternatív program tehetségigéreték gondozása műhelymunka keretein belül valósul meg. A gyermektánc sajátos tevékenysége, helyi ötletekkel gazdagítva, a tájegységünk népviseleti darabjának felhasználásával.
A program szakmai megvalósítója	Kürtösi Mariann óvodapedagógus
A program gazdája	Kovácsné Elek Katalin óvodavezető

„JÓ ÖTLET” A GYAKORLAT GAZDAGÍTÁSÁHOZ

3.

Melyik fejezethez tartozik a „jó ötlet” az alternatív program szerint?	ÉNEK, ÉNEKES JÁTÉKOK, ZENEHALLGATÁS
A „jó ötlet” címe	Zenehallgatás az alternatív programban. Hogyan választjuk ki ehhez megfelelő énekeket, hangszeres zenei darabokat, gépzeneit?
A „jó ötlet” tulajdonosa	„Óvodai nevelés a művészetek eszközeivel” Országos Bázis Óvoda és Tehetségpont, Szeged
Megvalósítás helyszíne	Szegedi ÓVI Petresi Utcai Óvodája 6724 Szeged, Petresi u. 1. tel: +36 20/212 2255
A megvalósítás kezdete	2011
A „jó ötlet” célcsoportja	Az óvoda összes csoportja
A „jó ötlet” célja	Célunk a zenei élménynyújtás; a műdalok, népdalok, néhány perces zeneművek figyelmes meghallgatására nevelés; a zene iránti érdeklődés felkeltése; a gyermek zeneízlésének formálása; zenei képességeink (hallás, ritmusérzék) fejlesztése. célunk, hogy megismertessük a gyermekeket a különböző jellegű dalokkal és zenei hangulatokkal, hangszerek sajátos hangszínével és játékával. Célunk még a zenehallgatás anyagának folyamatos bővítése, gazdagítása, adaptálva a sokféle témához, tevékenységhez. Az óvodapedagógusok zenei kultúrájának megújítása.
A „jó ötlet” bemutatása	A művészetek eszközeivel kívánunk hatni a gyermekekre. Felhasználjuk a verset, a mesét, a dramatikus játékokat, az

éneket, énekes játékokat, zenehallgatást, a rajzot, mintázást, kézimunka léleknevelő erejét, és szándékunk, hogy eljuttassuk a gyermekeket az „AH” élményig. Óvodánkban a művészeti nevelés meghatározó eszköze zenehallgatás. Sokféle zenehallgatásra teremtünk lehetőséget. Valljuk, hogy ott van igazi komplex esztétikai hatása a zenehallgatásnak, ahol az élmény megérinti a gyermekeket. Altatót a délutáni pihenéskor dúdolunk, a mese lezárásakor egy-egy odaillő dalt éneklünk, környezet projekthez zenei élményt kapcsolunk, halk zenével fogadjuk az óvodába érkező gyermekeket és szüleiket, évszakkoncertet szervezünk.

A zenehallgatási anyagunk alappillére a klasszikus zene és a népzene. A meglévő zenei anyagunk egyrészt a művészeti program ajánlata, másrészt saját gyűjtésből származik. Zenetanár, zeneismerő és művészeteket kedvelő és művelő szakember segítségét kértük a zenehallgatási anyag összeállításához.

A népdalkincs dallamaiból mesélő, párbeszédese, cselekményes dalokat válogatunk. Ezek a gyermeki lélekhez közelálló, természetéről, állatokról, növényekről stb. szóló dalok. A magyar népzene dalanyagából az erre a célra komponált gyermekdalokból válogatunk. A legismertebb gyermekdalszerzők: Bárdos Lajos, Szőnyi Erzsébet. Klasszikus népzene alatt az európai népzénet értjük. A trubadúrok dalköltészetétől a reneszánsz, barokk, klasszicizmus és a romantika kis darabjaiból válogatunk szívesen.

Példák zenei gyűjteményünkben – alkalmazási javaslatokkal:

Folyosói zene

J. S. Bach: Szvit fuvolára és vonószerekre h-moll, Szvit zenekarra BWV 1066 C-dúr

Tevékenység témájához kapcsolódó

Drámajátékhoz

Arthur Honegger: Pacific 231 (Egy gőzmozdony elindulása, felgyorsulása, megállása)

Altató zene

Barrios: Julia Florida (Altatódal szóló gitárra)

Mozgás, mozgásos játék

Zenés, mozgásos percek J.S.Bach: Lantszvit (A szvit francia, német, angol, stb. táncok füzerei. Kivételt képeznek az őket bevezető, fantázia-jellegű preludiumok, „előjátékok”)

Grieg: Peer Gynt szvit 3.tétel: Anitra tánca

Tevékenység témájához kapcsolódó

Drámajátékhoz

Delius: Megszólal az első tavaszi kakukk

Debussy:Felhők (A Noktürnök c. zenekari szvitből)

Debussy: Holt falevelek, Lépések a hóban (A prelúdók c. zongorasorozatból)

Sztravinszkij: Petruska (Zenekari szvit)

Kabalevszkij: Paprikajancsi (zongoradarab)

Debussy: A hópelyhek tánca, A kis pásztor (A Gyermekkuckó c.

<p>A műhelymunka módszerei:</p>	<p>zongorasztvből) Muszorgszkij: Baba Jaga (a vasorrú bába) kunyhója (az Egy kiállítás képei c. zongoraciklusból) Debussy: Szirének (A Noktürnök c. zenekari szvitből) Muszorgszkij: Ökrös szekér, Kiscsibék tánca (az Egy kiállítás képei c. zongoraciklusból) Rachmanyinov:Madárhangok az erdőben (Szvit két zongorára) Zenés kreatív játék Muszorgszkij-Ravel: Egy kiállítás képei (Tuileries) Muszorgszkij-Ravel: Egy kiállítás képei (Bydlo)</p> <p>A zenehallgatáshoz nyugodt légkört teremtünk, ne zavarja semmi külsőtényező az érdeklődést, ne vonja el semmi a gyermekek figyelmét a zenéről. Ha szükségesnek érezzük, mondunk néhány gondolatot, ami a dal tartalmát, az összefüggéseket világosabbá teszi. A zenei meghallgatása után hagyunk időt, hogy a gyermekek a zene keltette hangulatból, rácsodálkozásból visszalépjenek. az adott tevékenységbe, a valóságba. A nap bármely szakában megszólalhat egy dal, zenei mű mesehallgatás előtti, a délutáni pihenés alatt, szervezett tevékenységek alkalmával témához illeszkedően. A zenehallgatás időtartamát a korcsoportnak, a helyzetnek megfelelően, a témától függően választjuk meg.</p>
<p>A „jó ötlet” eredményei</p>	<p>A zenehallgatás a zenei élmények, a zene hangulata a gyermekekből érzelmeket vált ki, ezáltal a megismerik, mit jelent az, ha valaki vidám, boldog, vagy épp szomorú. Az értékes zeneművek hallgatása során kialakul zenei ízlésük, meg tudják fogalmazni mi az, ami tetszik nekik és mi az, amit nem szeretnek. A zenei kultúra identitásunk része, a gyerekek a népdalokon, keresztül megismerkednek a magyar kultúrával, a magyar néphagyománnyal. Fejlődnek szociális képességeik, a zenés kreatív játék együttműködésre tanítja őket, formálja a közösséghez tartozás érzését. Az óvodapedagógusok zenei műveltsége, kultúrája gazdagodik az együttműködés és a zenehallgatási anyag gyarapodása által. Pedagógiai és nevelőmunkájuk értékes, igényes gyűjteménnyel gazdagodik, és szabadon élhetnek a megfelelő alkalmazás lehetőségeivel.</p>
<p>A „jó ötlet” újszerűsége</p>	<p>Az ötlet teljesen újszerű, az alternatív program sajátos tevékenysége, helyi ötletekkel gazdagítva. A zenehallgatás értelmezése, helye eltér a hagyományos módszertani elképzelésektől. A zenehallgatás átszövi a gyermekek mindennapjait a környezet tevékeny megismerése során a választott témát erősíti meg, a mesefeldolgozás során segít a játékban, a karakterformálásban, mozgás során a járás, járásgyakorlatok, szabadgyakorlatok kísérője, rajzos tevékenységhez élményt nyújt, segíti a képi alkotást, a folyosói</p>

	zene azt közvetíti az óvodába lépő felé, hogy szívesen fogadjuk, a délutáni pihenés során segíti a gyermekeket az ellazulásban, a nyugodt pihenésben.
A program szakmai megvalósítója	Bózsó Emese óvodapedagógus
A program gazdája	Kovácsné Elek Katalin tag-óvodavezető

„JÓ ÖTLET” A GYAKORLAT GAZDAGÍTÁSÁHOZ

4.

Melyik fejezethez tartozik a „jó ötlet” az alternatív program szerint?	TEHETSÉGGONDOZÁS AZ ÓVODÁBAN
A „jó ötlet” címe	Nyelvi tehetséggondozó műhely jó ötletének bemutatása
A „jó ötlet” tulajdonosa	„Óvodai nevelés a művészetek eszközeivel” Országos Bázis Óvoda és Tehetségpont, Szeged
Megvalósítás helyszíne	Szegedi ÓVI Petresi Utcai Óvodája 6724 Szeged, Petresi u. 1. tel: +36 20/212 2255
A megvalósítás kezdete	2010.
A „jó ötlet” célcsoportja	Az óvoda négy osztatlan csoportjából azonosított, nyelvi tehetségterületen átlagon felüli speciális adottságokkal rendelkező, motivált és kreatív gyermekek (évente hat fő).
A „jó ötlet” célja	Célunk a beválogatott gyermekek verbális és nonverbális készségeinek, pszichikus funkcióinak magasabb szintű továbbfejlesztése a drámapedagógia eszközeivel, változatos feladatok és módszerek alkalmazásával kreativitásuk fejlesztése, kibontakoztatása, felszabadult, oldott légkör teremtésével motivált cselekvésre ösztönzés, pozitív megerősítés, egészséges öntudat alakítása, ezáltal a gyermeki személyiség erős és gyenge oldalának egyidejű fejlesztése.
A „jó ötlet” bemutatása	A drámapedagógia 44 konvenciót, munkamódot határoz meg, melyek segítik, mélyítik a szerepbe- és történetbe helyeződést, tehát színházi eszközként alkalmazzuk ezeket. Mindegyik terület egyfajta dramatikus tevékenységet képvisel. Azok a konvenciók alkalmazhatóak óvodában, melyek nem vagy csekély mértékben igénylik vagy feltételezik a nyelvi-fogalmi gondolkodást, valamint tudásszintjük megfelel a gyermekek ismeretkörének. Ennek értelmében az alábbiakban leírt munkaformák alkalmazhatóak eredményesen és építően a műhelymunka folyamatában:

	<p>Kontextus építő konvenciók – helyzetteremtés:</p> <p>Szerep a falon: A mese egy vagy több jelentős szereplőjének elképzelése, megrajzolása kiscsoportos munkaformában. A külső tulajdonságok megjelenítése mellett az elemző beszélgetés alkalmával jellembeli tulajdonságok is felszínre kerülnek.</p> <p>Közös rajzolás: Csoportos munka helyszín vagy főszereplő ábrázolására.</p> <p>Jelmezöltés: Jelmezek vagy jellegzetes tárgyak kerülnek megbeszélésre, a szereppel való azonosulás érdekében.</p> <p>Térmeghatározás: A mese helyszínének ábrázolása.</p> <p>Játékok: A mese fonalába illeszkedő szabály- és drámajátékok.</p> <p>Befejezetlen anyagok: Egy tárgy, egy ruhadarab, egy levél, mely utal a szereplőre, a történetre, és mélyíti a kötődést, a megértést.</p> <p>Állókép: A csoportok saját testükből formálnak meg egy-egy jelenetet a meséből.</p> <p>Hangaláfestés</p> <p>Szimuláció</p> <p>Narratív konvenciók – történet hangsúlyozása, érdeklődés folyamatos fenntartása</p> <p>Telefon- és rádióbeszélgetés: Egyedül vagy párban szereplők részletesebb megismerése, jellemző tulajdonságaik rögzítése.</p> <p>A teljes csoportot megmozgató szerepjáték: Egy mesebeli vagy képzelten jelenet eljátszása a gátlások feloldása érdekében.</p> <p>Az élet egy napja: A mesében kevésbé tisztázott jelenet kidolgozása, elképzelése a komplexebb megértés érdekében.</p> <p>Forró szék: Egy-egy szereplő jellemének, viselkedésének, helyzetének megértését segíti.</p> <p>Riportkészítés</p> <p>Interjú</p> <p>Ünnepség Egy mesebeli ünnep részletes, elképzelt kidolgozásának lehetősége a teljesebb játék érdekében (pl. lakodalom).</p> <p>Kooperatív tanulás, kutatás, szerepjáték, megbeszélés, önértékelés – rajzos diagnosztika, kreativitás vizsgálat.</p>
A műhelymunka módszerei:	Az eredményesség és sikeresség biztosítékai a bizalommal teli légkör kialakítása, a csoport tagjainak megfelelő szintű

	<p>feladatadás, minta nyújtása és a távolítás – biztonságérzet – „mintha” helyzetben történnek a dolgok</p> <p>Az alkalmazott munkaformák, technikák, módszerek színesítik a cél megvalósulásához vezető utat, játékká teszik, ugyanakkor a fejlesztés lehetőségét hordozzák magukban. A műhely tagjai magabiztosan cselekszenek, akkor is, ha az adott feladattal még nem találkoztak. Nyitottakká, figyelmesekké, kreatívabbá, együttműködőbbé válnak. A feladatok során felmerülő problémákban gyorsan, könnyen megegyeznek. Vágyuk a játékra háttérbe szorítja a vitatkozást, az erősebb egyéniségű gyermekek is képessé válnak kompromisszumot kötni. Kialakul a téma iránti érzékenységük, képességük egy szerep elvállalására, felépítésére, új ötletek felvetésére, mások ötleteinek elfogadására, a helyzet megértésére, elfogadására. Verbális és nonverbális reakciók, kockázatviselési képesség, jártasság, magabiztosság megtalálása, önértékelési képesség kialakulása tapasztalható. Emlékezetük, képzeletük, érzékelésük, észlelésük, megfigyelőképességük különösen fejlődik. Gyorsan rögzítik az új ismereteket, összefüggéseket fedeznek fel, képesek logikusan gondolkodni. Szókincsük gazdag, beszédük színes, hatáselemekkel kísért.</p> <p>A gyermekek belülről változnak, erősödnek meg, amit csoportbeli és otthoni életük igazol vissza.</p>
A „jó ötlet” újszerűsége	<p>Óvodánk, mint tehetségpont, Nagy Jenőné programíró koordinálásával, szakmai irányításával (2009-2014) részt vett egy empirikus kutatásban, melynek tárgya óvodai tehetséggondozó rendszerek kiépítése volt. Ezen keresztül helyeztük új, szakszerű alapokra a műhelymunkát.</p> <p>A nyelvi tehetséggondozó műhely másik újszerűségét az óvodapedagógia mellett megszerzett speciális fejlesztő, tehetséggondozó lehetőség biztosítja a drámapedagógia munkaformáinak alkalmazásán keresztül. A személyiségfejlesztés komplexitását segíti elő.</p>
A program szakmai megvalósítója	Bózsó Emese óvodapedagógus, drámapedagógus
A program gazdája	Kovácsné Elek Katalin óvodavezető

„JÓ ÖTLET” A GYAKORLAT GAZDAGÍTÁSÁHOZ

5.

Melyik fejezethez tartozik a „jó ötlet” az alternatív program szerint?	KÖRNYEZET MEGSZERETTETÉSE
A „jó ötlet” címe	Projektek témájához integrált művészeti nevelés jó példái

A „jó ötlet” tulajdonosa	„Óvodai nevelés a művészetek eszközeivel” Országos Bázis Óvoda és Tehetségpont, Szeged
Megvalósítás helyszíne	Szegedi ÓVI Petresi Utcai Óvodája 6724 Szeged, Petresi u. 1. tel: +36 20/212 2255
A megvalósítás kezdete	2010
A „jó ötlet” célcsoportja	Az óvoda összes csoportja
A „jó ötlet” célja	Célunk, egy-egy környezeti projekt téma feldolgozása során, olyan művészeti élmények nyújtása, amely mélyen a gyermek lelkébe íródik és áthatja, az óvodai élet mindennapjait elmélyíti érzéseiket a művészetek iránt és életre szóló gazdagságot nyújt. Valamint, meg kívánjuk ismertetni a gyermekekkel, a múlt értékeit, a népszokások eredetét, jelképeit mellyel szeretnénk kialakítani hagyományok iránti tisztelet.
A „jó ötlet” bemutatása	<p>A művészeti nevelés és a környezeti projektoktatás nevelő – oktató munkánkban szoros egységet alkotnak és egymás elválaszthatatlan részesei. A projektek tervezésekor egy téma kapcsán végig gondoljuk, milyen irodalmi, zenei, vizuális élményt tudunk biztosítani a gyermekeknek, mert a művészetek eszközeivel szeretnénk hatással lenni rájuk a programunknak megfelelően. Valljuk, hogy a művészeti élmények átélése önmagában is boldogít azok hatása hosszú távú, a művészet különleges lehetőség a tapasztalatszerzésre, és nagy lehetőség rejlik benne a gyermekek és a közösség alakítására, mellyel élünk, amikor a témához zenei, irodalmi, vizuális élményt kapcsolunk.</p> <p>1. Engedjétek meg, hogy szeressünk Benneteket! Irodalmi élmények: Tamás Mária: Kezdődik az óvoda Zenei élmények: „Jöttem karikán...” Vizuális élmények: Óvodai élmények képekben – „Ilyen a Mi óvodánk!”</p> <p>2. Mihály-nap Irodalmi élmények: Székely Dezső: Vásárfia Zenei élmények: „Ettem szőlőt” Vizuális élmények: Paul Cezanne: Csendélet almáskosárral</p> <p>3. Húsvét Irodalmi élmények: Palotai Gyöngyvér: Húsvét (Tavas van gyönyörű) Zenei élmények: Kodály Z. :Villó, Kice vice villó Vizuális élmények: Népviselet, húsvéti hímes tojások</p> <p>4. Farsang Irodalmi élmények: Simkó Tibor: Csúrdöngölő (Tél csengői) Zenei élmények: „Úgy tetszik, hogy jó helyen...” Vizuális élmények: A Velencei Karnevál képei</p> <p>5. Advent - Mikulás, Karácsony Irodalmi élmények: József Attila: Regős ének Zenei élmények: Luca nap – Kodály Z Hajnóvesztő (kórusmű) Vizuális élmények: Botticelli: Jézus születése</p> <p>6. Március 15. - Kossuth toborzó beszéde Szegeden</p>

Irodalmi élmények: Móricz Zsigmond: Kossuth Lajos azt üzenté....,

Zenei élmények: Kodály: Háry János: Toborzó - A jó lovas...

Vizuális élmények: Kossuth Lajos szobra (Klauzál tér)

7. Barátunk a doktor néni, doktor bácsi

Irodalmi élmények: A csökönyös kiselefant

Zenei élmények: Hess légy, ne szállj rám...

Vizuális élmények: A gyógyszerár

8. Gépek, melyek megkönnyítik az életünket

Irodalmi élmények:

Zenei élmények: Hallod- e te kiskovács..., A faragószék nótája

Vizuális élmények: Honoré Danmier: Mosónő

9. Tudományok, titkok tára - a könyv

Irodalmi élmények: Kedvenc könyvem

Zenei élmények: Kodály népdalgyűjtemény - gyermekek által ismert dalok

Vizuális élmények: J. Verneer: Olvasó nő, a könyvgyűjtemény

10. Hogyan jutnak el hírek és levelek?

Irodalmi élmények: Gianni Rodari: Bélyeg – nyalóka (Fecskeköszöntő)

Zenei élmények: Postaváró (ének könyv. 10.oszt)

Vizuális élmények: Képeslapok gyűjteménye

11. A szegedi terek virágba borultak

Irodalmi élmények: Zelk Zoltán: Pacsirta

Zenei élmények: Beethoven VI. szimfóniája II. tétel (patakparti madársereglet), Beethoven: Százszorszép

Vizuális élmények: Szinyei Merse Pál: Majális

12. „Fűtsetek, mert megvesz az isten hidege”

Irodalmi élmények: Kányádi Sándor: Aki fázik...

Zenei élmények: Jaj, de messze... (kánon), Megraják a tüzet...

Vizuális élmények: Edouard Vuillard: Kandalló, Képek kandallókról

13. Városunk, Szeged kedvelt itala – a Bánffi szóda

Irodalmi élmények: Szólás a szódáról, Vörösmarty Mihály: Fóti dal (részlet)

Zenei élmények: Erkel Ferenc: Bánk bán - Bordial

Vizuális élmények: Szikvíz kiállítás

14. Ovi-galéria: Milyen papucsban jártak a szegedi lányok?

Irodalmi élmények: Móra Ferenc:

Zenei élmények: Béres János: Gyermekkörtánc furulyán

Vizuális élmények: Szegedi papucsok

15. Ovi-galéria: Baba – ország

Irodalmi élmények: Csoóri Sándor Lánycsúfoló

Zenei élmények: Három szabó legények....

Vizuális élmények: Baba gyűjtemény

16. Ovi-galéria: Híres kerámiák és hímzések - Kalocsa, Hódmezővásárhely, Mezőkövesd

Irodalmi élmények:

Zenei élmények:

<p>A műhelymunka módszerei:</p>	<p>Vizuális élmények: Népi terítők, kerámiák, 17. Ovi-galéria – A szegedi halászkok Irodalmi élmények: Siklósi János: Gólyák (Tavas van...) Zenei élmények: „Hej, halászkok, halászkok...”, Kodály Zoltán: Hány János – „Tiszán innen...” Vizuális élmények: Chavannes: A szegény halászkok, Dér István: Tiszavirág 18. Évszak koncert – Iskolások hangversenye Irodalmi élmények:Kányádi Sándor Zümmögő (Tavas van) Zenei élmények: A koncert Vizuális élmények: A Szegedi Nemzeti Színház zenekara képekben</p> <p>Projektekbe gondolkodva 8-12 gyermekkel mikro csoportos foglalkozási formában figyeljük meg, fedezzük fel a tervezett témát. A téma feldolgozása során a művészeti megerősítést, az élmény és tapasztalatnyújtás, az ismeretek feldolgozása, a gyűjtött tárgyak, könyvek felfedezése, rendezgetése mellé illesztjük.</p>
<p>A „jó ötlet” eredményei</p>	<p>„ A művészeti nevelés jobbá teszi az embert”(Dr. Bolberitz Pál) A gyermekek megismerkednek értékes művészeti alkotásokkal, nyitottabbá válnak annak befogadására és kreatív megélésére is. Megtanulnak egy mindent átfogó gondolkodásmódot, mely szabad átjárást kínál a művészetek között. Megismerik a múlt értékeit, az ismeretük, tudásuk erősödik, a művészetek közel kerülnek a gyermekekhez, mely segít a művészetek továbbélésében, a hagyománytisztelet kialakításában. Életre szóló szellemi-lelki gazdagságot kapnak. Fejlődik a gyermekek kreativitása probléma felismerő, megoldó képessége, érzelmi életük gazdagodik, felfedezik, megértik, a művészeti alkotások mit közvetítenek számukra. A művészet befogadása megköveteli a gyermekektől, hogy megismerje, felfedezze, elfogadja, hogy a dolgok talán nem olyanok, mint amilyenek ő látja, tapasztalja, hanem olyanok, amilyenek a műalkotás láttatja, ahogyan a művészet újratereinti számunkra.</p>
<p>A „jó ötlet” újszerűsége</p>	<p>Az ötlet teljesen újszerű, az alternatív program sajátos tevékenysége, az ismeretanyag projektszerű feldolgozása, helyi ötletekkel gazdagítva. A művészeti nevelés programunk szellemiségének megfelelően beépül a külső világ megismerését biztosító témakörök feldolgozása során a választott témát erősítjük meg, ezzel segítjük a tevékenységek közötti kapcsolat felismerését, biztosítjuk a „tantárgyak” közötti átjárhatóság felfedezését.</p>
<p>A program szakmai megvalósítója</p>	<p>Lengyel Márta óvodapedagógus</p>
<p>A program gazdája</p>	<p>Kovácsné Elek Katalin óvodavezető</p>

„JÓ ÖTLET” A GYAKORLAT GAZDAGÍTÁSÁHOZ

6.

Melyik fejezethez tartozik a „jó ötlet” az alternatív program szerint?	A PROGRAM TEVÉKENYSÉGKERETE
A „jó ötlet” címe	Évszaki ovi-galéria működtetése az óvodánkban „Hej, halászkok, halászkok”
A „jó ötlet” tulajdonosa	„Óvodai nevelés a művészetek eszközeivel” Országos Bázis Óvoda és Tehetségpont, Szeged
Megvalósítás helyszíne	Szegedi ÓVI Petresi Utcai Óvodája 6724 Szeged, Petresi u. 1. tel: +36 20/212 2255
A megvalósítás kezdete	2007
A „jó ötlet” célcsoportja	Az óvoda összes csoportja
A „jó ötlet” célja	<p>A népművészeti, szépművészeti, iparművészeti alkotásokon keresztül kultúránkkal való ismerkedés alkalmával váljanak a gyermekek nyitottabbá, befogadóbbá a művészetek iránt. A múlt és jelen alkotásainak gyűjtésével, kiállításával az értékek, azok továbbéltetésével a hagyománytisztelet kialakítása. A komplex élmények biztosításával érzelmi életük gazdagítása, ízlésük, képzeletük, kreativitásuk formálása. Az óvodához fűződő pozitív érzelmi viszony erősítése a csoportok közötti együttműködés elősegítése, megerősítése</p> <p>Továbbá speciális célunk a bemutatott témában, a gyermekek ismerjék meg a tiszai halászat hagyományait, vessék össze a mostani hobbi halászattal.</p> <p>Ismerjenek meg, nevezzenek meg egy-két halfajtát, élőhelyüket, táplálékukat, haléltelt.</p> <p>Legyenek ismereteik a régi élet, táplálékszerzés nehézségeiről.</p>
A „jó ötlet” bemutatása	<p>Óvodánkban speciális program keretében találkozunk a gyermekek a műalkotásokkal, gyermek léptékű ovigalériát alakítottunk ki. Az ovigalériában minden értéket kiállítunk, amely közel vihető, felfogható a gyermekeknek: különböző technikával készült képeket, régiségeket, könyveket, kosarakat, szalvétákat, kézműves tárgyakat, játékeszközöket. A kiállítások megnyitói óvodánk ünnepnapjaihoz tartoznak, ahol a művészeti komplexitás valóra válik. „Ovigalériánk” évszakhoz, jeles napokhoz kapcsolódó, meg-megújuló kiállításait, közösen készítjük el. Évszakonként óvodai szintű projektben dolgozunk a kiállítás megvalósításán. Minden csoportban a szülőket, gyermekeket bevonva gyűjtjük a kiállítás tárgyait, képeit, eszközeit. A „legidősebb” óvodásaink külön feladattal készülnek, terítőt választanak, az asztalokra, virágcsokrot, dekorációt készítenek, kiválogatják a csoportokban összegyűjtött legszebb tárgyakat, képeket melyek a kiállításra kerülnek, segítenek a</p>

kiállítás elkészítésében, és ünnepi műsorral készülnek, hogy emlékezetes, legyen a megnyitó, és szép, esztétikus a kiállítás. A galériát kis csoportokban látogatjuk, a gyermekekkel együtt gyönyörködünk a kiállított alkotásokban, beszélgetünk róluk.

Előkészületek:

Minden csoportban könyvek, képek, eszközök gyűjtése a halászatról, horgászatról, tiszai halakról, ópusztaszeri halászkunyhóról régi kép előkeresése, halfőző bográcsról és ezek elhelyezése a „környezet térben”. A témakör projektben való feldolgozása a külső világ tevékeny megszerettetése tevékenység kereteiben. Egyéni élmények átadása.

„Horgász”apuka az előző napokban bemutatja az eszközeit, beszélget a hobbijáról a gyerekekkel. Minden csoportba átmegy, így biztosítva az óvoda minden gyermekének a vizuális megtapasztalást az eszközökről.

Az óvodapedagógusok felkérése, hogy az ovigaléria megnyitóján halászatról, Tiszáról szóló népdalokat énekeljenek. (Hej, halászok; Által mennék én a Tiszán)

A „Szögedi” halászatról rövid tájékoztató megírása, „képpé” formálása.

A kiállítás létrehozása és megnyitása:

1. Minden óvodai csoportból két nagycsoportos korú gyermek kiválasztása.
2. Az Ovigaléria helyszínének a megismerése, a tárgyak számának megbeszélése.
3. Látogatás a négy csoportba, a csoport kiállításból egy-két tárgy, eszköz, kép kiválasztása.
4. A közösen kiválasztott anyag és a „Szögedi” halászatról készült tájékoztató Ovi-galériában történő elhelyezése.
5. Minden csoportból még két gyermek meghívása az Ovi-galéria megnyitójára.
6. A kiállításról való beszélgetés a résztvevő gyermekekkel.
7. Lezárásként az óvónői hallgatók kórusának meghallgatása
8. A megnyitón résztvevő gyermekek felkérése, hogy a csoporttársaikat hívják ki, mutatassák meg nekik a kiállítást.
9. A gyermekek megkérése, hogy szüleiknek is mutatassák be a kiállítást, mesélik el, hogyan készült el, mit tudtak meg a halászatról.

projekt módszer, mikro- és kiscsoportos cselekedtetés, bemutatás, gyűjtés, válogatás, beszélgetés, magyarázat, ellenőrzés, kiemelés, értékelés

A műhelymunka
módszerei:

A „jó ötlet” eredményei	<p>Az óvoda minden gyermeke, szülei, dolgozói aktívan részt vállaltak az ovi-galéria szervezésében, megvalósításában. A kiállítás rendezése közben felerősödik az egymás iránti odafigyelés és az együttműködés érzése. Ismereteik bővülnek, elmélyülnek az anyagok, tárgyak, eszközök használata során. A művészi értékeket átadó kiállítással ízlésük, kreativitásuk, képzeletük formálódik. A munka közösségépítő erejének, a létrehozás örömeinek megtapasztalása, a gyermekek önbizalmának, önértékelésének megerősödik.</p> <p>A kiállítás elkészítésével a tárgyak, eszközök elhelyezésével a rácsodálkozás, gyönyörködés „Ah” „AHA” élmény érzés átélésével érzelmi életük gazdagodik.</p> <p>Régen és most használt szavakat, kifejezéseket megismerik: varsa, kutyogató, emelőháló, dobóháló, orsó, csali, horog.</p> <p>A tiszai halak nevét, képét megismeri (ponty, keszeg, harcsa, csuka, s üllő, kecsge, kárász).</p>
A „jó ötlet” újszerűsége	<p>Az ötlet teljesen újszerű, az alternatív program sajátos tevékenysége, helyi ötletekkel gazdagítva. Méltó, környezetben találkozhatnak a gyermekek a nap, mint nap a művészettel, értékes művészeti alkotásokkal, az emberi alkotó munka eredményével. A kiállítás a gyermekek „büszkesége”, mivel részesei lehettek a létrehozásában, megalkotásában.</p> <p>A szülők bevonása erősíti a gyermekek érzelmi töltődését az óvodához, a kiállításához, a művészetekhez.</p>
A program szakmai megvalósítója	Kürtösi Mariann, Vass Gabriella óvodapedagógusok
A program gazdája	Kovácsné Elek Katalin tagóvoda-vezető

„JÓ ÖTLET” A GYAKORLAT GAZDAGÍTÁSÁHOZ

7.

Melyik fejezethez tartozik a „jó ötlet” az alternatív program szerint?	VERS - MESE, DRAMATIKUS JÁTÉK
A „jó ötlet” címe	Önálló verstanulás mikro-csoportokban
A „jó ötlet” tulajdonosa	„Óvodai nevelés a művészetek eszközeivel” Országos Bázis Óvoda és Tehetségpont, Szeged
Megvalósítás helyszíne	Szegedi ÓVI Petresi Utcai Óvodája 6724. Szeged, Petresi utca1. telefon: 06-62/468-307 mobil: +36-20/2122255 petresi.ovoda@int.ritek.hu
A megvalósítás kezdete	2000
A „jó ötlet” célcsoportja	A Petresi Utcai Óvoda minden csoportja

A „jó ötlet” célja	Az önálló tanulás képességeinek megalapozása, elősegítése, a tanulás iránti érdeklődés felkeltése a versválasztás, a döntés lehetőségének megteremtésével, az egyéni gyakorlás feltételeinek biztosításával.
A „jó ötlet” bemutatása	<p>Óvodánkban a versmondásnak sajátos szokásrendje van. A kisebb gyermekekkel három mondókát, vagy rövid verset, a nagyobbakkal három verset ismeretünk meg. A gyermekek egyénileg meghallgatják a felkínált verset, az élmény hatására kiválasztják, melyik verset szeretnék megtanulni, önállóan elmondani. A versekhez a verseskönyvünkbe hívóképet kapcsolunk, a kiválasztott vers mellé oda rajzoljuk a gyermek jelét, mely segít felidézni a verset, és versmondásra, egyéni gyakorlásra ösztönzi őket. Az egyéni versmondás során ügyelünk a szavak gondos, tiszta ejtésére, értelemszerű hangsúlyozására a biztos, pontos szövegtudásra, a szép, hangsúlyos versmondásra. Az egyéni „gyakorlást” fontosnak tartjuk mivel a gyermekeknek egyénileg más a beszédtempója, intonációja. A nap folyamán a szabadjáték, udvari játék, mikrocsoportos séták, az óvodapedagógus által tervezett, szervezett tevékenységek, játékok adta lehetőségek alkalmával a gyermekek igénye szerint, vagy az óvodapedagógus kezdeményezésére ismétéljük, gyakoroljuk egyénileg, párban a verset. Az „én már képes vagyok egyedül elmondani a verset” érzést rajzos diagnosztikával erősítjük meg. Az öltözőben a szülők, gyerekek által jól látható helyre tesszük ki a verset és a gyermek jelét felrajzoljuk az önálló versmondást követően.</p> <p>Tervezés: Évszaki, negyedéves tevékenységi terv Kéthetes tevékenységi terv tartalmazza az adott hónap versanyagát minden korosztály számára</p> <p>Szervezés: A mesetérben helyezük el az általunk készített verses könyvet A verses könyvben egy oldalon három verset helyezünk el a nagyobbaknak és új oldalon hármat a kisebbeknek A szabad játék alatt azoknak a gyermekeknek ajánljuk fel a versválasztás lehetőségét, akik nem találnak játékot A kiválasztott vers mellé odarajzoljuk a gyermek jelét, mely azt jelenti „Én ezt a verset szeretném megtanulni!” A gyermekek önállóan kezdeményezhetik a verstanulását, gyakorolhatják, ismételgethetik mind az új, választott, mind a már addig elsajátított versek bármelyikét Az óvodapedagógus a napirendbe ágyazva a szabad tevékenységek alkalmával kezdeményezi a verstanulást, versismétlést A biztos tudás alkalmával „Az Apa, Anya én már képes vagyok ezt a verset önállóan elmondani” rajzos diagnosztikus táblára felkerül a gyermek jele A táblát a szülők által jól látható helyre helyezzük el</p>
A „jó ötlet”	Az egyéni verstanulással a gyermek önmagához képest fejlődik.

eredményei	<p>Kialakul az egyéni versmondó stílusa (hangsúly, hangletetés, mimika, pantomimika). A gyermekek önként vállalkoznak verstanulásra, versmondásra, a gyermekek motiválttá válnak a tanulás iránt. A Pedagógiai Programban a fejlődés várható eredménye címszó alatt meghatározott számú verset biztos tudással elsajátítja minden gyermek. Kidolgozottá válik beszédük, képesek lesznek önálló versmondásra, a beszéd hatáselemeit színesen alkalmazzák. A gyermekek megismerik, tisztában lesznek saját képességeikkel. Tudják, hogy milyen terjedelmű verset képesek megtanulni, ezáltal sikerélményhez jutnak, mely segíti a tudatos tanulás szándékának kialakulását, ez által biztosítja az iskolai életmódra való felkészülést.</p> <p>A szülők számára közvetíti, hogy a verstanulás középpontjában a gyermek áll, figyelembe vesszük életkori és egyéni sajátosságait, mely biztosítja, hogy minden gyermek biztonsággal megtanulja az általa kiválasztott verset, és azt bátran, önállóan el tudja mondani. A módszer alkalmazásának eredményeként a gyermekekben megalapozódnak az iskolai tanulóhoz szükséges alapkészségek, valamint kialakul a motiváció a tanulás iránt</p> <p>A gyermekek meg tanulják értékeln egymás tudását; olyan értékeket közvetít, mint a tisztelet, szeretet, megbecsülés, elfogadás, közösségben való együttélés, melyek örök érvényűek. Szorosabbá válik az óvoda és a szülő együttműködése a gyermek tudásának nyomon követésével, az „Anya, Apa, Én már tudom ezt a verset” rajzos diagnosztika, egyéni fejlesztés dokumentumainak megtekintésével.</p>
A „jó ötlet” újszerűsége	<p>Az ötlet teljesen újszerű, az alternatív program sajátos tevékenysége, helyi ötletekkel gazdagítva. alkalmazása szorgalmazza a pedagógusok szemléletváltását. Szakít a hagyományos pedagógiai módszerekkel azáltal, hogy minden gyermekkel egyénileg foglalkozik, nyitott és rugalmas, alkalmazkodik a gyermekek egyéni üteméhez, életkori és egyéni sajátosságaihoz. A gyermekek motiváltak a tanulásra, az egyénileg választott verset a nap folyamán, a tevékenységek során a kialakított szokás- és szabályrendszer figyelembe vételével, akkor és ott tanulhatják a verset, „intim” kapcsolatban az óvodapedagógussal, amikor nyitottak a befogadásra. A gyermekek közti egészséges „rivalizálás”, bizonyítási vágy ösztönzőleg hat rájuk.</p> <p>Az óvodai nevelés általános elvein túllép, a folyamatosan változó igények teljesítése mellett biztosítja az egyéni fejlesztést, a felzárkóztatást, a tehetséggondozást is egyben. Elősegíti a pedagógusok szemlélet változását azzal, hogy láthatóvá, eredményessé teszi gyakorlati munkáját.</p>
A program szakmai megvalósítója	Az óvoda óvodapedagógusai
A program gazdája	Kovácsné Elek Katalin tagóvoda-vezető

„JÓ ÖTLET” A GYAKORLAT GAZDAGÍTÁSÁHOZ

8.

Melyik fejezethez tartozik a „jó ötlet” az alternatív program szerint?	ÉRZELMI, SZOCIÁLIS NEVELÉS ÉS TÁRSAS KAPCSOLATOK
A „jó ötlet” címe	„Engedjétek, hogy szeressünk benneteket” program működése az óvodánkban
A „jó ötlet” tulajdonosa	„Óvodai nevelés a művészetek eszközeivel” Országos Bázis Óvoda és Tehetségpont, Szeged
Megvalósítás helyszíne	Szegedi ÓVI Petresi Utcai Óvodája 6724. Szeged, Petresi utca1. telefon: 06-62/468-307 mobil: +36-20/2122255 petresi.ovoda@int.ritek.hu
A megvalósítás kezdete	2000
A „jó ötlet” célcsoportja	A Petresi Utcai Óvoda minden csoportja
A „jó ötlet” célja	Célunk: Olyan kapcsolat kialakítása, melyben a szülők, gyermekek bizalommal fordulnak a csoportban az óvodában dolgozó felnőttek felé. Olyan belsőleges kapcsolat kialakítása felnőtt-gyermek, gyermek-gyermek között, amely biztonságérzetet, érzelmi kötődést biztosít minden gyermek számára. Valamint célunk a jelekhez kapcsolódó játékokkal, egyéni és közös élmények átélésével, a gyermekek jeléhez kapcsolódó vers megszerettetése, A gyermekek jeles verseinek egyéni elmondásával, egymás versének meghallgatásával a csoporthoz tartozás érzésének megerősítése. Az „én jelem”, az „én versem” megismertetésén keresztül az „Én tudat” erősítése a kisebbekben. A jelükhöz kapcsolódó vers elmondásával az „Én már képes vagyok egyedül elmondani a verset” érzéssel az „Én tudat” erősítése a nagyobbakban.
A „jó ötlet” bemutatása	Az első félévet a befogadásnak szenteljük. Ez az időszak meghatározza a gyermekek kialakuló érzelmi kötődését az óvodához, ezért mindkét óvodapedagógus, a csoportban dolgozó dajka néni egész napos munkájával segíti a gyermekek zökkenőmentes beilleszkedését. A szülők támogató együttműködésével teremtjük meg a lehető legnyugodtabb feltételeket a gyermekek közösségbe történő beilleszkedéséhez. Megbeszéljük a szülőkkel a befogadás menetét. Lehetőséget adunk arra, hogy a gyermekek szüleikkel együtt ismerkedjenek az óvodával. Minél hosszabb időn keresztül fokozatos időcsökkentéssel vegyenek részt az óvoda mindennapi életében. Nagyfokú körültekintéssel, gyengédséggel, megértéssel

A műhelymunka
módszerei:

fordulunk a gyermek felé. A gyermekek elhozhatják magukkal azokat a tárgyakat, amelyekhez ragaszkodnak. A lefekvésnél külön szeretettel vesszük körül őket. Leülünk melléjük, altatódalokat dúdolgatunk, simogatással éreztetjük velük „itt vagyok veled, nyugodtan pihenhetsz”. Különös türelemmel, tapintattal mutatjuk be a testápoláshoz, étkezéshez használatos tárgyakat, megmutatjuk azok használatát. A csoportban közösen egyeztetett szokás és normarendszernek megfelelően végezzük a tevékenységeket, amelyeket sok – sok érzelmi megerősítéssel, játékosan gyakoroltatunk, figyelembe véve a gyermekek egyéni képességeit, tempóját, szokásait. A nagyobb gyermekek segítenek a kiscsoportosok öltöztetésében, körül veszik őket gyengédséggel, szeretettel.

A gyermekek jelét úgy válogatjuk, hogy ahhoz mondókát, verset vagy gyermekdalt lehessen kapcsolni, mert ez a gyermek első esztétikai élménye az óvodában, s így még a kevésbé vonzó jelet vonzóvá tudjuk tenni. A sok érdekes, ízléses játék mellett személyes kapcsolattal, mesével, ölbéli énekes játékokkal, mondókákkal kedveskedünk a gyermekeknek. A középsős és nagycsoportos gyermekekkel megbeszéljük, milyen ajándékot készítünk a kiscsoportosoknak, mesét dramatizálunk, bábozunk, énekelünk, verset mondunk, videó felvételen megmutatjuk mindennapjainkat. Meghallgatjuk élményeiket, szeretettel odafigyeléssel fordulunk hozzájuk.

Tevékenységi terv:

Külső világ tevékeny megismerése, megszerettetése

„Engedjétek meg, hogy szeressünk benneteket”

Munka: Süteménysütés a nagyobbakkal,

Mese: A három kismalac (ismétlés)

Ének, énekes játék, gyermektánc

Én kis kertem... (ismétlés), Ciróka, maróka...

Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka:

Tevékenységhez kapcsolódó élmény, „Az én jelem” „Óvodás vagyok” zsírkréta rajz, színezés, festés

Mozgás, mozgásos játék:

„szobor játék”

Vers: Jeles versek

Ráhangelés: Zenei szignállal (Magyar népmesék) hívom a gyermekeket a mesesarokba. Amikor minden gyermek kényelmesen elhelyezkedett a mesepárnán, lehalkítom, kikapcsolom a mesetérbe hívogató szignált, és Pannit, a versmondó lányt a középpontba helyezem.

Panni egy verses könyvet hoz, egy új verssel: Nemes Nagy Ágnes: Titkos út. Vershallgatás: Barsi Pálma előadása (számítógép bekapcsolása, a vers lejátszása)

Instrukció: „Bemutatom nektek Pöttyös Pannit, a versmondó lányt, a középsősök és a nagycsoportosok már ismerik őt. Nézzétek a verses könyvet, új verset hozott nekünk Panni: - a vers címe: Nemes Nagy Ágnes: Titkos út (megmutatom a gyermekeknek a képet) „Barsi Pálma előadásában meghallgatjuk a verset, közben odaadom XY -nak a verses

könyvet. Amikor megnéztétek, adjátok át a mellettetek ülőnek, hogy mindenki láthassa.”

Játék: Szoborjáték – Zenére (Erdő hangjai). Az erdőben talált képekből (róka, medve, pillangó...) mindenkinek adok egy kártyát, megbeszéljük, milyen állatokat látunk a képen, megszólal a zene. A gyermekek sétálgatnak a térben. Amikor a zenét megállítom a képen látható erdei állat „bőrébe bújnak”.

A kisebbek még nem ismerik a játékot, ha szükségesnek látom, kiválasztok egy állatot és a nagyobbakat megkérem, mutassák meg milyennek képzelik pl.: a béka szobrát, majd mindenkit arra kérek, változzon békává.

Instrukció: *„Megérkeztünk az erdőben nézzétek itt a fa tövében valaki elrejtett valamit, nézzük meg.”* (egy kosárban állatok képeit helyezem el a fa tövében, a képen látható állatokat megnevezzük) *„Vegyetek el egy képet magatoknak, hallgassuk meg az erdő hangjait, közben sétálgatok az erdőben, ha elhallgat a zene, változzatok át a képeteken látott állattá.”* (elindítom az erdő hangjai című zenét, amikor elhalkul a zene, megnézzük ki milyen állattá változott) A játékot többször megismételjük.

Az úton egy erdei ház képét, egy kosárba a ház körül élő állatok, virágok képét helyezem el. Lábujjhegyen elindulok és hívom a gyermekeket, jöjjenek velem.

Játék: „Cserebere fogadom!”

A kosárban talált képekből minden gyermek húz egy kártyát. A játék egy mondókával indul, közösen mondjuk „cserebere fogadom, többet vissza nem adom.” A gyermekek cserélgetik a kártyát egymás között, addig játsszuk a játékot, amíg mindenki mindenkivel találkozik és kártyát cserél.

Instrukció: *„Nézzétek (a szemem fölé helyezem, a kezem a távolba nézek) ott egy ház az út végén, menjünk, nézzük meg van-e otthon valaki! Találtam egy kosarat valaki itt felejtette. Nézzük meg mit rejtettek el benne.”* (kivesszük a kosárból a képeket, megnevezzük az állatokat, virágokat, megbeszéljük, kinek a jele van a képen, majd minden gyermek választ egyet) *„Vegyetek egy - egy képet sétálgassatok, közben mondjuk, hogy „cserebere fogadom, többet vissza nem adom” amíg a mondókát mondjuk, nézzétek meg kinél milyen állatot, virágot láttok, mindenkivel cseréljétek.”* A játékot többször elismételjük.

A játék után újra útnak indulunk, a titkos úton, hívom a gyermekeket, jöjjenek velem, a mese sarokba vezetem őket. Elővesszük a mesepárnát a kosárból, amikor kényelmesen elhelyezkedtek Pannihoz fordulok, akinél egy dobozban a gyermekek jeleit, jeles verseit ábrázoló kártyákat helyezem el.

Játék: „Mit hoztál ma a csoportnak?” című játék. A gyermekek körben ülnek, az ölemben a virágos, díszes dobozzal a verses széken ülök, kiveszek egyet, annak adom oda és a verses székbe hívom, akinek a jelét ábrázolja a kártya. A nagyobbak húznak egy kártyát, oda hívják társukat a kinek a jelét húzták. A kisebbeknek elmondom, a nagyobbak önállóan, vagy segítséggel mondják el a jeles versüket.

Instrukció: *„Gyerekek menjünk tovább a titkos úton”* (A mese sarok

	<p>felé indulok, hívom, a gyermekeket jöjjenek velem) „Nézzétek, találtam itt a polcon egy virágos dobozt, nézzük meg, mi van benne. (kinyitom a dobozt, ki veszek egy kártyát belőle) „Nézzétek, egy cica van a kártyán és mellette egy vers. Kinek a jele a cica? Laura elmondod a gyerekeknek a jeles versedet? Gyere, ülj ide a versmondó székre, ti vegyétek ki, a mesepármát a kosárból helyezkedjétek el kényelmesen, hallgassuk meg Laurát! Laura vegyél ki a dobozból egy kártyát, milyen jelet látsz rajta? Kinek a jele?”</p> <p>Minden gyermek jelét kihúzzuk a dobozból. A gyermekeket megkérem, hogy a jeles kártyákkal a kezükben üljenek le a versmondó székre, a kisebbeknek elmondom a jeles versét, a nagyobbakat megkérem, mondják el egyedül, vagy segítséggel. A kártyákból délután elkészítjük a jeles verses füzetünket és elhelyezzük Panni mellett.</p>
<p>A „jó ötlet” eredményei</p>	<p>Ismeretek szintje: A gyermekek ismerik óvodájukat, társaikat és a körülöttük lévő felnőtteket. A gyermekek ismerik csoportjuk nevét A gyermekek ismerik a csoportban dolgozó felnőttek nevét A gyermekek ismerik társaik nevét A gyermekek ismerik saját jelüket, jeles mondókájukat</p> <p>Képességek szintje: A gyermekek tudják mondani csoportjuk nevét A gyermekek tudják a csoportban dolgozó felnőttek nevét és nevükön szólítják őket A gyermekek tudják játszótársuk nevét A gyermekek tudják jeles mondókájukat A gyermekek képesek óvodájukhoz, társaikhoz, felnőttekhez való ragaszkodásukat érzelmekben, szavakban, tettekben kifejezni.</p> <p>Attitűd szintje: A gyermekek ragaszkodnak óvodájukhoz, a kisebb gyermekekhez, a felnőttekhez. A gyermekek segítőkészek társaikkal. A gyermekek együtt éreznek a közösség tagjaival. A gyermekek érdeklődnek társaik, barátaik iránt. A gyermekek szeretettel köszöntik egymást, ha óvodán kívül találkoznak.</p>
<p>A „jó ötlet” újszerűsége</p>	<p>Az ötlet teljesen újszerű, az alternatív program sajátos tevékenysége, helyi ötletekkel gazdagítva.</p>
<p>A program szakmai megvalósítója</p>	<p>Bózsó Emese, Kovácsné Elek Katalin</p>
<p>A program gazdája</p>	<p>Kovácsné Elek Katalin</p>

„JÓ ÖTLET” A GYAKORLAT GAZDAGÍTÁSÁHOZ

9.

Melyik fejezethez tartozik a „jó ötlet” az alternatív program szerint?	VERS - MESE, DRAMATIKUS JÁTÉK
A „jó ötlet” címe	A mese kéthetes feldolgozásának gyakorlata
A „jó ötlet” tulajdonosa	„Óvodai nevelés a művészetek eszközeivel” Országos Bázis Óvoda és Tehetségpont, Szeged
Megvalósítás helyszíne	Szegedi ÓVI Petresi Utcai Óvodája 6724. Szeged, Petresi utca1. telefon: 06-62/468-307 mobil: +36-20/2122255 petresi.ovoda@int.ritek.hu
A megvalósítás kezdete	2000
A „jó ötlet” célcsoportja	A óvoda összes csoportja
A „jó ötlet” célja	A projekt pedagógia segítségével a mese új szemléletű feldolgozása ahol átélhetik a mese szárnyaló világát, lehetnek királyok, királynék, kismalacok, farkasok, győzhetnek, veszíthetnek, ezáltal érzelmi, erkölcsi tapasztalatokat, ismereteket sajátíthatnak el, átérezhetik a hagyományok, a népi bölcsességek üzenetét a mesefeldolgozás során az óvodapedagógus a gyermekek cselekvő részvételére épít, már a tervezés a döntési folyamatokban.
A „jó ötlet” bemutatása	Egy – egy mese feldolgozásához 5-6 féle eljárásmodot alkalmazunk. A meseciklus első hetében a mesét legalább három alkalommal eszköz nélkül meséljük el. A mesélés során a kifejező, átélő előadásmóddal, gesztusainkkal, hanglejtésünkkel, testbeszédünkkel visszaadjuk, életszerűvé tesszük a mese hangulatát, a meseszereplők érzelmi, a mese tartalmi szituációit. A pozitív és negatív szereplő „bőrbe bújva”, karakterüket megformázva jelmezben, bábbal az ő szemszögéből meséljük el a történetet. Interaktív módon egy-egy ismétlődő szövegrészben, a mese párbeszédese részébe bevonjuk a gyerekeket, így „tanulhatják” a mese fordulatait és azonosulhatnak, együtt örülhetnek, izgulhatnak, szomorkodhatnak, szerethetnek, félhetnek, hűsködhetnek stb. a mese szereplőivel. A meseciklus második hetében a meserészletekhez némajátékkal megelevenítjük, kijelöljük a helyszíneket, meghatározzuk a jelenetek sorrendjét. Elképzeljük, mi minden lehet a helyszínen, a növényeket, tárgyakat megszemélyesítjük. A némajátékot zenei és látványelemekkel gazdagítjuk, kezükbe vehetik az bábokat, tárgyakat, jelmezeket, s kiválaszthatják melyik illik legjobban a meséhez. Olyan ráhangoló játékokat, drámajátékokat tervezünk, melyek a már kiválasztott tárgyakat, jelmezeket, segítik beépíteni a helyszínek kialakításába, felépítésébe, segítik a szereplők karakterének megformálását, a kellékek kiválasztását.

Kiválasztjuk a mese szereplőit, a dramatikus játék eszközeit hívjuk segítségül és egy-egy párbeszédész rész eljatszunk. A szöveg lerövidítésében, a hősök tipizálásában, előadásmódjában eleinte segítünk, később rábízunk a gyermekekre, hogy a szerepek eljatszása során kifejezésre jusson a különböző képességszint és önálló megjelenítési forma. A helyszínekhez kötődő részjeleneteket külön – külön többszöri ismétléssel a szereplők változtatásával eljåtsszuk. A helyszínek, jelenetek sorrendjének meghatározását zenei – és látványelemek kialakításával gazdagítjuk, kiválasztjuk a szereplőket, és közösen eljåtsszuk a mesét úgy, hogy minden gyermek azt játssza aki, vagy ami szeretne lenni

Mesefeldolgozás első hét:

Ráhangelés: Zenei szignállal (Magyar népmesék) hívom a gyermekeket a mesesarokba. Amikor minden gyermek kényelmesen elhelyezkedett a mesepárnán lehalkítom, kikapcsolom a mesére hívogató szignált, és meggyújtom a mesegyertyát.

Első nap a mese elmondása: „Mese a falánk tyúkocskáról” című burmai népmese. A mese elején, az első „megjelenésekor” felfedem a letakart hívóképet (tyúkanyó, tyúkocska, az agyagkorsó és a kandúr macska) „vele” mondom tovább a mesét.

Második nap: Ezen a napon tyúkocska jelmezbe lépek a gyermekek elé, s az ő szemszögéből mondom el a mesét, az ő karakterét domborítom ki mesemondásomban.

Levezetés: A mesét megerősítő közmondás elmondása, a mese mondanivalójának megerősítése: „Az ígélet szép szó, ha megtartják úgy jó!”

Harmadik nap: Ezen a napon a kandúrmacska jelmezbe lépek a gyermekek elé, s az ő szemszögéből mondom el a mesét, az ő karakterét domborítom ki mesemondásomban.

Levezetés: A kandúrmacska érzéseinek megfogalmazása, a gyermekekben az együttérzés megerősítése

Negyedik nap: A mese elmondása, játékkal összekapcsolva:

Játék: Képválogatás a mese cselekményének megfelelően sorba rendezés. A szőnyegre képeket helyezek, lefordítva. Egyenként megnézzük, megbeszéljük, mit ábrázolnak, ezzel segítem a mesében történetek felidézését. A képek közül hiányzik a mesefalon lévő hívókép, a gyerekeknek kell felfedezni és a helyét megtalálni a mesemondás során

A mese elmondása: Elkezdem a mesét, leteszem az első képet a szőnyegre, a mese elmondása közben bevonom a gyerekeket a mesemondásba, a meseképek sorba – rendezésébe

Levezetés: A meseképek albumba rendezése a sorrendiség megtartásával, mesekönyv készítés

Ötödik nap: Játék: „Mit súgtam!”

Egy gyermek fülébe súgok valamit, s azt eljåtssza, megjeleníti, a többiek megpróbálják kitalálni

Tyúkocska: fél a kandúrmacskától, kukucskál a korsóból,

büszkeséggel tölti el megijesztette a kandúrmacskát, ...
Tyúkanyó: elküldi tyúkocskát fáért, dagasztja a kalácsot, vizsgálja, bátorítja, figyelmezteti az ígéret betartására...
Kandúrmacska: lopakodik, mellső mancsával mérgesen toppant, „megjied és félelmében” menekül, ...

Hatodik nap: Játék:

Szoborjáték – Zenére (Mozart Varázsfuvola nyitány)

A gyermekek által gyűjtött képekből (macska, tyúkanyó, tyúkocskák, csibe) mindenki húz egyet, a képen látható szereplő „bőrébe bújik” és némán eljátsza mesében történeteket (tyúkanyó dagaszt, a kandúrmacska mérgesen toppant...). Ha elhallgat a zene, mozdulatlanvá válik mindenki, én pedig kérdéseket teszek föl, megérintve egy-egy gyermeket igyekszem kitalálni, kit, mit játszik el a meséből.

Hetedik nap:

Játék: A szőnyegen elhelyezett színes szalagok közül választhat mindenki. Zenére sétálgatva szalagot cserélnek a gyerekek (többször ismételhető).

Amikor elhallgat a zene, a színes szalagok alapján „alakult” csapatok kapnak egy-egy borítékot, melyben kirakó található. Feladatuk, hogy rakják össze a képet, és mondják el, mi történik rajta (A mese története öt képben). A következő lépésben tablót készítenek a kép alapján, a többiek pedig megpróbálják felismerni, mit ábrázolnak társaik.

Nyolcadik nap:

Játék: „Ez a kendő nem kendő”

Körbe adjuk az agyagkorsót „Ez a korsó nem korsó hanem...” (kalács, korsó, tyúkanyó köténye...).mindenki mond egy mondatot a meséhez kapcsolódva

Ezután hangstúdióvá alakulunk. Egy kosárból „hangszereket” válogatunk. Megszólaltatunk mindent, és elhelyezzük a mesében, képzeletben.

Kilencedik nap:

Játék: Ragadj össze! – Én attól félek, hogy a kialakult vihar megtépázza a varázserőmet. A gyerekeken, mint inasokon teszek próbát. Zenére sétálgatnak a térben, s ha elhallgat a zene, össze kell ragadniuk – tenyérrrel, háttal, ketten, hárman... Többször kipróbálom varázserőmet

Játék: Miután meggyőződtem, hogy működik a varázserőm, a gyerekek egy-egy szereplő kártyáját húzzák ki egy kalapból. Az azonos kártyát húzó megfogják a kezüket, majd a rongyos kosárból felöltöztetik saját szereplőjüket. Ha megtekintettünk mindenkit, a csapatok tagjai meg is szólaltatják a szereplőjüket, a jelenetekhez kapcsolva, majd elhelyezzük a jelmezeket a mesefán

Tizedik nap:

Berendezzük a mese helyszíneit a már ismert szimbolikus leplek, tárgyak és kellékek segítségével kialakítjuk. Szereplőket választunk, akik beöltöznek, a hangszerek a zenei effektek megszólaltatásához, a mese eljátszásához kijelöljük a

A műhelymunka módszerei:	<p>szereplőket, felelősöket. minden gyermeknek megkeressük a helyét a mesében (tyúkocska, hangszerész, fa, nap...), majd eljátsszuk a mesét.</p> <p>A mesefeldolgozásban való aktív részvételt alkalmanként rajzos diagnosztikával erősítjük, melyet a negyedéves tervben tervezzük meg. Az öltözőben a szülők, gyerekek által jól látható helyre tesszük ki a mese címét egy jelenet fényképét és a gyermek jelét, felrajzoljuk az önálló aktív részvételt követően. Minden előremozdulást az egyéni képességek figyelembevételével értékelünk, mely segíti az „Én kép” pozitív alakulását.</p> <p>Negyedévenként, nevelési év végén éves értékelést, grafikonos, táblázatos kimutatás készítünk adott szempontok szerint, összehasonlító elemzést végzünk a célérték – tényérték tükrében.</p>
A „jó ötlet” eredményei	<p>Párbeszédnek az érintkezés révén intellektuális és erkölcsi értékek cseréje valósul meg. A megismert értékek a gyermekek belső tulajdonságaivá válnak. A készségfejlesztő drámajátékokkal olyan készségek birtokába juttatjuk őket, melyekkel sikeresen el tudják játszani az önként vállalt meseszerepeket. Az új és új szerep eljátszása az önkifejezés színvonalasabb megvalósítására ösztönzi a gyermeket. Beszédük kidolgozottá válik, képesek lesznek összetett mondatokban beszélni a szereplés során. Szókincsük gazdagodik. A beszéd hatáselemeit színesen alkalmazzák.</p>
A „jó ötlet” újszerűsége	<p>Olyan tanulási környezetet biztosít, mely teret enged a gyermeki kompetenciák, egyéni képességek, készségek szabad kibontakoztatásának. Szakít a jól bevált hagyományos mesefeldolgozással, számít a gyermekek kreatív- és problémamegoldó gondolkodására, a gyermekek egyéniségére, adottságaira, kíváncsiságára. Rugalmasan, alkalmazkodik a gyermek egyéni üteméhez, életkori és egyéni sajátosságaihoz. Alkalmazza a drámajáték óvodában alkalmazható elemeit, gyakorlatait, eszközeit. A mesefeldolgozás során a gyermek motivált a tanulásra, a szerepválasztásra, az aktív, tevékeny részvételre, az önálló feladatmegoldásra</p>
A program szakmai megvalósítója	Bózsó Emese, Kovácsné Elek Katalin
A program gazdája	Kovácsné Elek Katalin tag-óvodavezető

„JÓ ÖTLET” A GYAKORLAT GAZDAGÍTÁSÁHOZ

10.

Melyik fejezethez tartozik a „jó ötlet” az alternatív program szerint?	KÖRNYEZET MEGSZERETTETÉSE
A „jó ötlet” címe	Egy sikeres kéthetes projekt bemutatása Szeged „hírös város”

A „jó ötlet” tulajdonosa	„Óvodai nevelés a művészetek eszközeivel” Országos Bázis Óvoda és Tehetségpont, Szeged
Megvalósítás helyszíne	Szegedi ÓVI Petresi Utcai Óvodája 6724. Szeged, Petresi utca1. telefon: 06-62/468-307 mobil: +36-20/2122255 petresi.ovoda@int.ritek.hu
A megvalósítás kezdete	2015
A „jó ötlet” célcsoportja	A Petresi Utcai Óvoda minden csoportja
A „jó ötlet” célja	Szeged értékeinek, nevezetességeinek megismertetése. Móra Ferenc a meseíró Szeged városhoz fűződő kapcsolatán keresztül a lokálpatrióta szemlélet megalapozása. A szeged iránti szeretet, tisztelet megéreztetésével az „Én itt születtem, ez a hazám” érzés elmélyítése.
A „jó ötlet” bemutatása	<p>Projektben gondolkodva 8-12 gyermekkel kiscsoportos foglalkoztatási formában fedezzük fel a világot, figyeljük meg a tervezett témát.</p> <p>„Szeged hírös város”</p> <p>Probléma megfogalmazása, felvetése: Miért mondják Szegedről, hogy Szeged hírös város? Miért kapta Szeged a napfény városa nevet? Miért kapta nevét Móra Ferencről a múzeum? Ki volt Móra Ferenc? Milyen kapcsolata volt Móra Ferencnek a múzeummal? Miért emlegetjük Szeged kincseként a Belvárosi hidat? Melyik a szegedi városkép legjellegzetesebb épülete? Melyik templom Szeged legnagyobb és az ország negyedik legnagyobb temploma?</p> <p>Művészeti élmény nyújtása:</p> <p>Irodalmi élmény: Móra Ferenc A nagyhatalmú sündisznócska mese feldolgozás. Zenei élmény: Csajkovszkij: Hattyúk tava balett Vizuális élmény: Dóm, a Belvárosi híd, a Móra Ferenc Múzeum épületei</p> <p>Élmény és tapasztalatszerzés:</p> <p>1. Az óvodában megtekintjük az állandó kiállítást, amely Szegedhez kapcsolódik, és már ismerjük.</p> <p>Az óvodában négy állandó kiállítás hívja fel a gyermekek figyelmét a szegedi emberek értékteremtésére - a szegedi halászat, a szegedi paprika, a szegedi papucs, Szeged – Tápé gyékényezés – három mikrocsoportban újra felfedezzük, egyéni élményekről, tapasztalatokról, ismeretekről beszélgetünk. A csoportba visszatérve elmeséljük, mit láttunk, felfedezzük, mindenki ugyan azt látta, felelevenítjük beszélgetéseinket, megosztjuk élményeinket.</p> <p>Megkérem a gyerekeket, hogy hozzanak a kiállításokkal kapcsolatban olyan tárgyakat, képeket, emlékeket, amelyek Szegedhez köthetőek.</p> <p>1. Az óvodában könyvet, képet, keresünk Szegedről Az óvoda könyvtárába jól látható helyre elhelyezek Szegedről három különböző könyvet, kiadványt. A gyermekekkel</p>

mikrocsoportban keressük fel az óvoda „könyvtárát”és keresünk, olyan könyveket, melyek Szegedről szólnak. A csoportba visszatérve megnézzük, beszélgetünk arról ki, melyik épületet ismeri, hol járt, melyik teret, szobrot látta már, ki tudja – hogy nevezik. Meghallgatjuk egymás élményeit.

Megkérem a gyermekeket, hogy otthon keressenek olyan könyvet, képet, amely szegedről szól, Szeged épületeiről képek vannak benne. Keressenek képeslapot, fényképeket Szegedről és hozzák el az óvodába.

2.a A Móra Ferenc Múzeumhoz sétálunk, fényképet készítünk

A csoporttal elmegyünk, a városba, letáborozunk a múzeumhoz közeli játszótéren. Mikrocsoportban elsétálunk a Móra Ferenc Múzeumhoz. A gyerekeknek azt mondom „Titkos feladat vár ránk, ne meséljétek el, ha visszaértünk a többieknek, hogy hol jártunk. **Problémafelvetés.** *„Én nem emlékszem a Móra Ferenc Múzeumra segítsétek megkeresni. Honnan ismerjük fel a múzeumot?” Ha megtaláltuk, bemegyünk, felfedezzük, hogy az állandó kiállítás kicsiben, az óvodánkban is megtalálható.*

2.b Újszegedre sétálunk a Belvárosi Hídon fényképet készítünk

A csoporttal elmegyünk, a városba letáborozunk a múzeumhoz közeli játszótéren. Mikrocsoportban átsétálunk a hídon. **Problémafelvetés** *„Nem emlékszem, hogy nevezték el a hidat, ki emlékszik, a könyvben mit olvastunk?”Beszélgetünk a gyermekek emlékeiről, élményeiről, a szegedi hagyományról, a híd vásárról, mely Szeged napjához kötődik.*

2.c A Szegedi Dómhöz kirándulunk fényképet készítünk

A csoporttal elmegyünk a városba, a Dóm térhez közeli játszótéren letáborozunk. Mikrocsoportban csoporttal külön - külön elsétálunk a Dómhöz. **Problémafelvetés:** *„Nem tudom, merre kell menni, segítsétek, hogy odataláljunk! Mi segíthet nekünk a tájékozódásban? Honnan ismerjük fel a Dómot?”*

Gyűjtő munka megszervezése:

A szülők segítségét kérjük: A terem előtti projekt falra elhelyezem a szülők segítő együttműködését igénylő lapot.

„Kedves szülők! Segítsék felfedező munkánkat, Szegedről gyűjtünk képeslapokat, fényképeket, könyveket, folyóiratokat. Szeretnénk megismerni Szeged múltját, jelenét, hagyományait, értékeit, alkotó embereit. A gyűjteményből kiállítást rendezünk, megmutatjuk, hol jártunk, mivel ismerkedtünk meg mit tanultunk!”

A gyermekekkel megbeszélem a projekt során milyen könyveket, képeket, tárgyakat gyűjtünk, hogy kiállítást tudjunk készíteni. Anyának, Apának meg tudjuk mutatni. el tudjuk mondani, miről tanulunk.

„ Anyának, Apának meséljétek el hol jártunk, mit láttunk a városban. Kérjétek meg Anyát, Apát, hogy keressetek olyan könyvet, képet, képeslapot, tárgyat, amely a Dómot, a Móra Ferenc Múzeumot, a Belvárosi hidat ábrázolja

Élmények és tapasztalatok feldolgozása:

1. Az óvoda térképén elhelyezzük hol találtunk Szegedről könyvet, képet

A gyermekeket mikrocsoportban a környezeti térbe hívom, úgy ahogy a „könyvtárát” meglátogattuk. Problémafelvetés: „Nem emlékszem, hol találtuk a könyveket, segítsetek, keressük meg az óvoda térképén.” Bejelöljük a térképen, és felelevenítjük élményeinket. Ki találta meg? Ki melyik épületet ismerte fel? Ki hol járt?”

2. Megkeressük a gyűjtött képek között hol jártunk, mit láttunk

A gyermekeket mikrocsoportban a környezeti térbe hívom úgy, ahogy a séták alkalmával meglátogattuk az épületeket. Problémafelvetés: „Nem tudom hol jártunk, segítsetek a Szeged térképen bejelölni! Mit láttunk? Melyik épületet láttuk.”Képeket válogatunk. Saját élmény felelevenítése: A képek közé keverem az általam készített képeket. „Ki ismeri fel magát? Melyik nevezetességnél jártunk éppen.” Minden csoportnál más képet teszek bele a válogatásba, meghallgatom élményeiket, ismereteiket.

3. Kiválasztjuk a gyűjtött képek közül Szeged nevezetességeit, megbeszéljük, honnan ismerjük fel

A gyermekeket mikrocsoportban hívom a környezeti térbe keressük a választ a felmerülő kérdésekre. Búvárkodunk a könyvekben, a folyóiratokban, cikkekben, szóróanyagokban és megkeressük a válaszokat. Olyan mesét választunk a mesefeldolgozásra melyet Móra Ferenc írt, s megkeressük a kapcsolatot. Ki mit tud? *Problémafelvetés: „Kiről kapta a nevét a múzeum? A Dóm az ország hányadik legnagyobb temploma? Hogy hívják a belvárosi hidat? Ki volt Móra Ferenc? Mit dolgozott a múzeumban? Szeged miért híres város? A Bertalan híd Miért híres?”*

4. Összegést készítünk

A gyermekeket mikrocsoportban hívom a környezeti térbe hét utolsó napján délután. Albumba rendezzük a gyűjtött képeket, sorba rendezzük a történetek szerint, rendszerezzük, a nevezetességek szerint csoportosítjuk, és a szülői fogadóban a környezeti térben elhelyezzük. Megkérem a gyermekeket, ha szüleik jönnek értük, hívják oda őket és mondják el nekik hol jártunk, mit alkottunk, mit láttunk, mesélik el élményeiket.

Kiválasztjuk azokat a könyveket, amelyiket a kiállítás alkalmával meg szeretnénk mutatni a szülőknek, majd kiválasztjuk azokat a képeket ahol jártunk, és a szülői fogadóban a környezeti térben elhelyezzük. *Megkérem a gyermekeket, ha szüleik jönnek értük, hívják oda őket és mondják el nekik hol jártunk, mit láttunk, mesélik el élményeiket.*

A nagyobbakkal elkészítjük az összegzést kiválasztunk egy-egy képet, amit mi készítettünk a Dómról, a Múzeumról, a hídról és a gyermekek élményeit hallgatva leírjuk és a szülői fogadóban a környezeti térben elhelyezzük. *Megkérem a*

gyermeket, ha szüleik jönnek értük, hívják oda őket és mondják el nekik hol jártunk, mit láttunk, meséljük el élményeiket.

Fejlesztő játékok

1. Építés – Alacsonyabb, magasabb, ugyanolyan magas tornyok építése „*Ki tud magasabb tornyot építeni*” A gyermekeket hármas csoportokban hívom játszani. „*Szeretném tudni, ki milyen magas tornyot építeni? Nézzük meg, ki épít a legtöbb kockából tornyot!*” A gyermekek addig építhetik a tornyot, amíg az állva marad. Egyforma kockákat készítek és megszámloljuk minden alkalommal, egy lapra felrajzoljuk a gyereke jelét és mellé annyi pöttyöt ahány kockából sikerült felépíteni a tornyot.

Csapatokat alkotunk: A gyermekeknek színes lapokat adok, amíg szól, a zene cserélgethetik, ha megáll az egyszínű lappal rendelkező gyermekek csapatot alkotnak. „*Vegyetek egy színes lapot a kosárból, amíg szól a zene, cserélgessétek egymás között, ha elhalkul a zene, keressétek meg az azonos színű lappal rendelkező csapattársatokat.*”

Kincskereső játék: „*A teremben képeket rejtettem el Szeged kincseiről. Tapsra elindulhattok keresni a képeket, ha újra tapsolok, megnézzük, mit találtatok.* A képeket megszámloljuk, és csapatonként egy lapra jelöljük, ki mennyi képet talált meg. Minden csapattal eljártsszuk, és megnézzük, melyik csapat nyert. Megtapsoljuk!

3. Zenés kreatív játék – kecses, hajlékony, a Tisza hídja, hullámszik a Tisza

Közös mozgásélmény a zene átélésével.

Zenei élmény: Csajkovszkij Hattyúk tava

„*Csajkovszkij Hattyúk tava zenéjét játszom le nektek, szeretném, ha elképzelnétek, hogy ti is olyan kecsesek és hajlékonyak vagytok, mint a hattyúk, úgy hullámszik a testetek, mint a Tisza vize és olyan kecsesek vagytok, mint a Bertalan híd. Találjatok, ki mozgásformákat a zenére a szalag segít nektek.*”

Korosztályonkénti csoportokat szervezünk.

A témával kapcsolatban a gyermekek előzetes tapasztalataira építve kérdéseket fogalmazunk meg, melyre a projekt feldolgozása során keresünk választ. A témához irodalmi, zenei, vizuális művészeti élmény kiegészítést tervezünk. Előkészítjük a témafeldolgozást, élményt és tapasztalatot nyújtunk. Az élmény és tapasztalat nyújtás során szerzett ismereteket a csoportba visszatérve megosztjuk, a témához gyűjtő munkát kapcsolunk. A matematikai ismertek, tapasztalatok megszerzését segítjük a tárgyak különböző szempontok szerinti csoportosításával. A közösen szerzett élmények feldolgozására a kísérő beszélgetések, a gyűjtemények közvetlen megtekintése és a projekt album összeállítása alkalmával teremtünk lehetőséget. Délutánonként fejlesztő játékokat kapcsolunk az élményekhez. A játékokat teljes csoporttal és mikrocsoportban is játszunk, a gyermekek igényeinek megfelelően többször is elővesszük

A projekt zárásként a projekt falnál elhelyezett polcon, falújságon, kiállítást készítünk a gyűjtött tárgyakból, fotókból, az

A műhelymunka módszerei:

	<p>élményszerzés során készített fényképekből.</p> <p>A feldolgozás során bevonjuk a gyermekeket a tervezésbe, a könyvek a témához kapcsolódó ismeretanyagok gyűjtésébe, elemzésébe, számítunk ismereteikre, tapasztalataikra, interaktív, kooperatív részvételükre. A problémahelyzet megoldásakor egyéni feladatmegoldásra bátorítjuk, egyéni szóhasználatra a téma mélyebb feldolgozására ösztönözzük – meghallgatjuk ismereteiket, tapasztalataikat, az általuk hozott könyvekben búvárkodunk, biztosítjuk, hogy a problémahelyzeteket egyénileg - párokban oldják meg, közösen teremtyük, meg a kísérletezés feltételeit. Olyan feltételeket teremtünk számukra ahol eredeti elképzeléseiket kivitelezhetik, ötleteiket gazdagon variálhatják, nem alkalmazkodnak, hanem létrehoznak, nem tanítjuk őket, hanem megteremtjük a feltételeket, hogy önállóan rátaláljanak a megoldásra, támogatjuk a megszokottól eltérő látásmódot, segítjük, hogy új lehetőségeket hozzanak létre, az előforduló problémahelyzeteket többféle módon egyénileg kezeljék. Teret biztosítunk, támogatjuk az egyéni elképzelés szerinti feladatmegoldást, a kiállított tárgyak képek új és új szempont szerinti csoportosítását.</p>
<p>A „jó ötlet” eredményei</p>	<p>A gyermekek ismerik: Szeged nevezetességeit a Móra Ferenc Múzeumot, a Bertalan hidat, a szegedi Dómot A gyermekek ismerik Móra Ferenc nevét, meséit</p> <p>A gyermekek képesek: A gyermekek képesek felismerni Szeged nevezetességeit képről A gyermekek képesek megnevezni a Móra Ferenc Múzeumot, a Bertalan hidat, a szegedi Dómot A gyermekek felismerik képről, a Móra Ferenc Múzeumot, a Bertalan hidat, a szegedi Dómot A gyermekek felismerik a városban járva a Móra Ferenc Múzeumot, a Bertalan hidat, a szegedi Dómot és megnevezik A gyermekek tudják, hogy Móra Ferenc meséket is írt</p> <p>A gyermek attitűdjei A gyermekek örömmel mesélnek élményeikről A gyermekek szívesen mennek múzeumba Az egyéni feladatmegoldás az ötletek megvalósítása, kipróbálása során megélhetik a gyermekek a felelősségvállalást, mely belső hajtóerővé válhat.</p>
<p>A „jó ötlet” újszerűsége</p>	<p>Az ötlet teljesen újszerű, az alternatív program sajátos tevékenysége, helyi ötletekkel gazdagítva.</p>
<p>A program szakmai megvalósítója</p>	<p>Óvodapedagógusok</p>
<p>A program gazdája</p>	<p>Kovácsné Elek Katalin tagóvoda-vezető</p>